

Antoni Tomaszewski – post scriptum

Po opublikowaniu w październikowym numerze „Panaceum” artykułu poświęconego doktorowi Antoniemu Tomaszewskiemu, wielce zasłużonemu medykowi i działaczowi społecznemu regionu, odezwał się jeden z krewnych lekarza, mieszkaniec Gliwic – Antoni Jarosław Okoński. Od lat zbiera on materiały dotyczące rodziny.

Ryszard Poradowski

W jego zbiorach znajduje się 1300 różnorodnych dokumentów, zdjęć i artykułów prasowych. Podzielił się z nami licznymi fotografiami dr. A. Tomaszewskiego, które trafią do zbiorów Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi. To cenny dla Łodzi zbiór, Izba bowiem nie dysponowała dotąd takimi fotografiami dotyczącymi współtwórcy i długoletniego prezesa przedwojennego samorządu lekarskiego.

Na zdjęciu opublikowanym w październikowym numerze „Panaceum” oprócz Doktora znajduje się również jego żona Matylda Radwańska-Tomaszewska, także lekarka w Szpitalu Dziecięcym im. Anny Marii w Łodzi. Była chirurgiem dziecięcym, jedną z nielicznych kobiet w tej profesji.

Antoni Tomaszewski urodził się 18 stycznia 1878 roku, a nie rok później, jak mylnie podaliśmy za dokumentem rosyjskim. Prawdopodobnie w 1879 roku oficjalnie zgłoszono jego urodziny, a takie opóźnienie w tamtych czasach było dość powszechne. Jego matka Leokadia z Dziubińskich (nie Dziubańskich) pochodziła ze szlachty mazowieckiej.

Antoni Okoński nadesłał też materiały dotyczące patriotycznej działalności doktora A. Tomaszewskiego. Otóż podczas studiów w Kijowie, działając w korporacji akademickiej, angażował się we wspieranie PPS, podobnie jak wielu medyków, np. Turski, bracia Benzef czy Budniewski. To wówczas doszło do spotkania przyszłych medyków z Józefem Piłsudskim. Będący pod wrażeniem tego spotkania z przyszłym naczelnikiem Niemojewski stwierdził: „Słyszałem dość dużo o Piłsudskim. Wyobrażałem sobie, że jest to człowiek z temperamentem dawnego husarza, a to jest wielki mąż stanu”.

Za te sympatie polityczne przyszło Doktorowi zapłacić aresztowaniem i pobytem przez pół roku w carskim więzieniu. Trafił tam po powrocie ze studiów do Łodzi. Dzięki wyjazdowi za granicę udało mu się uniknąć kolejnego aresztowania. Jak się okazało, medyk był cały czas pod obserwacją carskiej Ochrony (policji politycznej).

Prababką Antoniego Okońskiego była Helena Maria Tomaszewska-Mazurowska, nauczycielka, córka Antoniego i Leokadii Dziubińskiej. Helena była siostrą dr. Antoniego Tomaszewskiego. Jej męża Stefana Mazurowskiego (1875-1957), inżyniera na kolei, m.in. w Piotrkowie, zaliczano do wysokiej klasy specjalistów.

Za przesłane fotografie i inne materiały dotyczące dr. A. Tomaszewskiego serdecznie dziękujemy.

Fot. Archiwum rodzinne Antoniego Jarosława Okońskiego "Antoni Tomaszewski w czasie studiów medycznych w Kijowie"